

ΣΚΙΤΣΑ ΚΑΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Η ΜΠΕΜΠΕΚΑ

ΤΗΝ ὥρα τοῦ δειλινοῦ, ποῦ οἱ ἄνδρες τοῦ λόχου μας εἶχαν πάρει τὸ ἑσπερινό τους συσσίτιο καὶ σιγοκουβέντιαζαν σκορπισμένοι πισόπλατα στῆς ῥαχοῦλες τοῦ λόφου, ἀπάγγειο ἀπὸ τὸ βορῆα — νά, καὶ ξεπροβάλλει ἄμπρός μας, σὰν ἰσκιος καὶ σὰν ἔωτικό μέσ' στὸ βραδυνὸ σύθαμπο, ἓνα κοριτσάκι — ἦταν δὲν ἦταν τεσσάρων χρονῶν — μισόγυμνο, ξυπόλυτο, λασπωμένο ὡς τὰ γόνατα, μὲ τὸ πρόσωπο μελανιασμένο ἀπ' τὸ κρῦο. "Ὀλοι, ἐκεῖ κοντά, ἐτρέξαμε γύρω του πονετικά χαϊδεύοντάς το καὶ ῥωτῶντάς το.

"Ελα, Χριστέ καὶ Παναγιά! Πῶς παραστράτησε καὶ τί γύρευε ἐκεῖ ἄνω στὰ κατσάδραχα, ὀλομόναχο, τέτοια ὥρα καὶ σὲ τέτοια κατάντια, τὸ ζωντανὸ ἐκεῖνο φρόκαλο; Οὔτε κι' αὐτὸ ἤξερε νὰ μᾶς πῇ.

"Ὁ ὑπολοχαγὸς μας, ἓνας ἔμμορφος λεβέντης κεφαλλονίτης, ἔφεδρος ἀξιωματικός, ἀποτραδηγμένος παράμερα καὶ σφυρῖζοντας σιγανὰ κάποια ἄρια τῆς Νόρμας, ἄκουσε τὸ σούσουρο, τινάχτηκ' ἐπάνω, ἦλθε κοντά, τὸ εἶδε καὶ σταυροκοπήθηκε:

— Βρε συφοριασμένο, ποιὸς ἀνεμορροῦφουλας σ' ἐτίναξ' ἐδῶθε-νες; Ποῦθε μὲ τὸ καλὸ μᾶς κόπιασες, κοπελλοῦλα μου; "Εχεις γονέοι; Πῶς τροῦ λένε, νά σε χαρῶ, μπεμπέκα μου;

"Ἡ μπεμπέκα — ἔτσι τὴ βαφτίσαμε ἀπὸ κείνη τὴ στιγμή — σατισμένη, τρομαγμένη σὰν νὰ ξυπνοῦσε ἀπὸ κάποιον κακὸ ὄνειρο, μὲ τὰ μάτια βουρκωμένα, σήκωσε δειλὰ τὸ χεράκι της κατὰ τὸ βορῆα κ' ἐτσέβδισε τὸ ὄνομα ἐνὸς γειτονικοῦ χωριοῦ.

Δὲν χρειάζότανε ἄλλο. "Εκεῖν' ἡ χειρονομία τῆς μικρῆς μᾶς τὰ εἶπε ὅλα. "Ὀλόκληρη τραγωδία. Ἦταν τὸ χωριουδάκι ποῦ ἓνα-δυὸ μέρες πρὶν τῶχαν πατήσει οἱ Γκέκηδες, σκότωσαν τοὺς χριστιανούς, τὸ ῥήμαξαν, τοῦδαλαν φωτιά καὶ τῶκαναν στάχτη.

— Πεινάς, κορίτσι μου; Τὸ ῥώτησε ἓνας στρατιώτης δίνοντάς του ἓνα κομματάκι κουραμάνο.

"Ἡ μικρὴ ἀπλως γρήγορα τὸ χεράκι της, τ' ἄρπαξε, τῶφερε

λαίμαργα στο στόμα κ' ἓνα χαμόγελο χαρᾶς ἔσκασε στα σουρωμένα χειλάκια της.

— Μωρ' ἐφτοῦνο 'δῶ εἶνε ξεπνεωμένο τρῆ πείνας! εἶπεν ὁ ὑπολοχαγός. "Ἐλα 'δῶ, λοχία Μεμᾶ. Πάρ' το κεῖθενες νὰ τῶχης ἔγνοια ὡς τὴν αὐγή, νὰ δοῦμε αὔριο τί διάολο θὰ γίνη μὲ δαῦτο. Βόλεψέ το μὲ κᾶνα στρωσίδι, νὰ μὴ μᾶς κοκκαλιάσῃ τὴ νύχτα.

Ὁ Μεμᾶς τῶπιασε ἀπὸ τὸ χέρι καὶ τῶφερε στὸ ἀντίσκηνο. Ὁ ὑπολοχαγός ἀποτραδήχτηκε πάλι μιλῶντας μονάχος του:

— Ὅρσε τώρα! Ἐφτοῦνη πάλι ἡ κουθέντα ἦταν ἀνόρπιστη! Νὰ παιδοκομᾶμε, λέει, μουρέλια καὶ βυζανιάρικα!

Τὸ πρωτὶ ὅλοι οἱ ἄνδρες τοῦ λόχου ἡῶραν δουλειὰ καὶ παιχνίδι μὲ τὴ μεμελέκα. Πρῶτα-πρῶτα ἦταν ἀνάγκη νὰ τῆς φορέσουν κάτι τι, γιὰ νὰ μὴ ξεπαγιάσῃ τὸ κακόμοιρο.

Ἐνας ἑφεδρος, ποῦξερε ἀμπατζής, ἀνασκουμπώθηκε νὰ τῆς σκα-

ρώση, λείει, μιὰ φορεσιά. Ἀπὸ τὸν τρύπιο ξεφτυσμένο μανδύα κάποιου σκοτωμένου, ξύλωσε τὰ μανίκια μὲ τὸ σουγιᾶ, τὰ κόντηνε, ἔβγαλε ἀπ' τὸ γυλιό του μιὰ χονδροβελόνα περασμένη μὲ φιλό σπάγγο, τᾶρραψε σμίγοντάς τα πρὸς τὴν ἐπάνω μεριά, καὶ σὲ λίγο ἡ Μπεμπέκα φοροῦσε ἓνα πανταλόνι κακοτράχαλο ποῦταν γιὰ γέλια. Ὑστερα ἔκοψε δυὸ κομμάτια ἰσόπλατα, τᾶρραψε μπόσια σὰν σακκί, ἄφησε μιὰ σχισμάδα ἐπάνω ὅσο ποῦ νὰ χωράῃ τὸ κεφάλι τῆς μικρούλας καὶ στὰ πλάτα δυὸ ἄλλες μικρότερες γιὰ νὰ περνοῦν τὰ χεράκια τῆς, κ' ἔτσι ἡ Μπεμπέκα βρέθηκε χωμένη σὲ μιὰ παράξενη μπλοῦζα καραγκιόζικη. Ἀντὶ γιὰ μανίκια, ποῦ δὲν ἦταν βολετὸ νὰ γίνουν, τῆς φάσκισαν τὰ μπρατσάκια μὲ κατι παληόπανα, νὰ μὴ τὰ δέρνῃ ἡ παγωνιά καὶ τὸ κρύο. Στὸ ἀναμεταξὺ ἓνας ἄλλος τῆς ἔφτιαξε παπούτσια, ἀπὸ κατι ξεχρισμένες ἀχρηστες ἀρθύλες, ποῦ ἐπλεκαν καὶ χάνονταν μέσα τὰ ποδαράκια τῆς. Στὸ τέλος τῆς κάθισαν κ' ἓνα τούρκικο φεσάκι στοὺς κεφάλι, ποῦ ξεχείλιζαν φουντωτὰ τὰ πυρρόξανθα σγουρὰ μαλλάκια τῆς.

Σὰν τὴν εἶδε ἔτσι ὁ ὑπολοχαγός, ντυμένη ἀρλεκινίκα, σὰν μικρὸς ἀποκρηάτικος παλιάτσος, δὲ βάσταξε τὰ γέλια!

— Μωρ' τί μασκαραλίκια καὶ μόμολες εἰν' ἐφτοῦνες! Μπα! ψυχούλα μου, πῶς σὲ κάναν' ἔτσι μπαίγνιο καὶ ρεντίκολο! Ἀκουσε, Μεμᾶ! τῷμου ἀριθάρη κατὰ θῶθενες ὁ μπαρμπᾶ-Κόλιας, ὁ τζομπάνος, νάχῃς ἔγνοια νὰ τοῦ ἀφιδευθοῦμε τὴ τύχη τσῆ κοπελλός, νὰ πάῃ καλιὰ τση, ναῦρη τσοῦ δικοῦ τση, ἂν τσωῦρη κι' ἂν δὲ τσοῦ σφάξανε οἱ σκυλαρθανίτες.

Ἡ Μπεμπέκα ὅμως ἦταν καταχαρούμενη μὲ τὸ κουστοῦμι τῆς. Καμάρωνε σὰν ἀρχοντοπούλα μέσα σὲ πολῦτιμα στολίδια.

Πέρασαν τρεῖς-τέσσαρες μέρες, κι' ὁ γέρο-Κόλιας ὁ τζομπάνος, δὲ φάνηκε νὰ φέρῃ γάλα καὶ τυρὶ στὰ παλληκάρια.

Στὸ διάστημα αὐτὸ ἡ Μπεμπέκα ἔγινε πλιά ἡ ψυχοκόρη τοῦ λόχου μας. Ἐνας τὴν ἡγάδευε ἀπ' ἐδῶ, ἄλλος ἔπαιζε μαζὶ τῆς, ἄλλος τὴν κάθιζε στὰ γόνατά του νὰ τῆς λέῃ τὸ παραμῦθι τῆς Σταχτοπούτας. Κάποιος βάλθηκε νὰ τῆς μάθῃ τὰ στρατιωτικὰ βήματα: — Ἐλα, γιὰ σου, Μπεμπέκα μου! ἐμπρός! μάρς! ἓνα-δυό-ἓνα δυό! Καὶ ἡ Μπεμπέκα σκόνταφτε, ἐπεφτε χάμω κ' οἱ στρατιῶτες σπαρτάριζαν στὰ χάχανα. Τῆς ἔφτιαξαν κ' ἓνα ξύλινο ὅπλο καὶ τῆς τὸ πέρασαν στὸν ὦμο μ' ἓνα σχοινάκι.

Τέλος πάντων ἡ Μπεμπέκα ἦταν ἡ χαρὰ καὶ τὸ καμάρι τοῦ λόχου μας. Ἐνα χαμόγελο κ' ἓνα ἀναγάλλισμα μέσα στὴ μοναξιά καὶ τὴν ἀγριὰδα τῆς βουνίσιας στρατιωτικῆς ζωῆς.

Πέρασαν ἓνα-δυὸ μέρες ἀκόμα, ὅταν ἄξαφνα, ἓνα πρωῒνό, ἔρχεται διαταγὴ ἀπὸ τὸ Ἀρχηγεῖο τοῦ Διαδόχου νὰ φύγῃ ἀπὸ ἡμεῖς ὁ λόχος μας γρήγορα σὲ ἄλλο σημεῖο, δυὸ-τρεῖς ὥρες μακριὰ.

— Καὶ τώρα! ἔσφώνησε ὁ ὑπολοχαγός, τί θὰ τὸ κάνουμε ἐφτοῦνο τὸ συφοριασμένο!

Ἄλλὰ σὲ λιγάκι, νά σου καὶ φανερώναται ὁ γέρο-Κόλιας. Λές καὶ τὸν ἔστελνε μέσ' στήν ὥρα ἡ Θεία Πρόνοια.

Ὁ λοχαγὸς τὸν πῆρε κατὰ μέρος, κρατῶντας ἀπ' τὸ χέρι τὴ μικροῦλα. Τοῦ ἀφιδέυθηκε τὴ ψυχοπαῖδα, ἔβγαλε τὸ πορτοφόλι του, τοῦδωσε μερικά χρήματα, καὶ φεύγοντας τοῦ εἶπε:

— Ἀκουσε, μπάρμπα-Κόλια! Ἄν δὲν εὔρης τσοῦ γονέοι τση καὶ νοιώσης πῶς ἀπόμεινε πεντάρφανη, νά μοῦ τήνε φέρης ἴσια στὰ Γιάννενα, ποῦ θὰ μποῦμε σήμερα-αὔριο τὸ δίχως ἄλλο.

— Ἐννοια σου, καπετάνιο. Νᾶσαι ξένοιαστος. Σοῦ δίνω ὄρκο πῶς θὰ κάμω κατὰ πῶς με διάταξες.

Οἱ ἄνδρες εἶχαν ἐτοιμασθῇ. Ὁ λόχος ἦταν στὴ γραμμὴ ἐτοιμος νὰ ξεκινήσῃ.

Ἡ Μπεμπέκα, σὰ νὰ κατάλαβε πῶς θ' ἀπομείνῃ μονάχη, βλέποντας ὅλη αὐτὴ τὴ κίνηση, ἔμπηξε τὰ κλάμματα, χτυποῦσε τὰ ποδαράκια της σκούζοντας καὶ γύρευε νὰ ξεφύγῃ ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ μπάρμπα-Κόλια.

— Στό καλὸ, μπεμπέκα!

— Καλὲς ἀντάμωσες, μικροῦλα μου!

— Γειά σου, χρυσό μου!

Τῆς φώναζαν οἱ ἄνδρες καὶ τῆς ἔστελναν μὲ τὰ χέρια γλυκὰ φιλάκια, ὅλοι δακρυσμένοι μὲ τὸ χωρισμὸ τῆς μικρούλας.

Κι' ὅταν ὁ ὑπολοχαγὸς ἐφώνησε τὸ πρόσταγμα: Ἐμπρός! μάρς! μᾶς φάνηκε πῶς ἡ φωνὴ του ἦταν βραῖσμένη...

Ο ΕΠΙΣΤΡΑΤΟΣ

Αὐτοσχέδιον συγκινητικὸν ντουέτο εἰς fa maggiore